

- 3) stranke su dužne da u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana pokretanja postupka rane neutralne ocjene spora, dostave evaluatoru spora pisane izjave i podnesu dokaze o svim činjenicama u vezi sa spornim odnosom koji je predmet te ocjene;
- 4) svaka stranka može da odustane od daljeg učešća u postupku rane neutralne ocjene spora u bilo kojoj fazi postupka.

IZRADA NEUTRALNE OCJENE SPORA

Na osnovu pisanih izjava stranaka i podnesenih dokaza, kao i činjenica i dokaza iznesenih na zajedničkom sastanku, evaluator spora sačinjava posebno obrazloženu neutralnu ocjenu činjeničnih i pravnih elemenata spornog odnosa koji je predmet rane neutralne ocjene spora. Evaluator spora u svom izvještaju/ocjeni identifikuje glavna sporna pitanja, navodi procjenu snaga i slabosti argumenata obje strane, procjenjuje vrijednost potraživanja, daje mišljenje o mogućem ishodu slučaja, pomaže stranama da istraže mogućnost međusobno prihvatljivog rješenja.

Ocjenu evaluator spora sačinjava u pisanoj formi i dostavlja je strankama u roku od 30 dana od dana održanog zajedničkog sastanka, s tim da na zahtjev bilo koje stranke evaluator spora će zakazati sastanak sa strankama na kojem će usmeno predstaviti i obrazložiti ocjenu koja može da bude osnov za zaključenje poravnanja pred evaluatorom spora.

Ocjena spora služi i kao „provjera realnosti” za stranke i njihove punomoćnike što može biti dobra osnova za davanje realne ponude i zaključenje poravnanja pred evaluatorom spora. Strane u sporu odlučuju da li će prihvatiti ili odbaciti neutralnu ocjenu spora.

U slučaju zaključenja poravnanja pred evaluatorom spora ono stiče svojstvo izvršne isprave potvrđivanjem

od strane nadležnog suda, odnosno sačinjavanjem notarskog zapisnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje notarska djelatnost.

CENTAR ZA ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Serdara Jola Piletića bb, Podgorica, Crna Gora
Tel/fax +382 20 265 359
E-mail: centerzaars@centarzaars.me
www.centarzaars.me

 @centarzaalternativnorjesavanjesporova @centarzaars

CENTAR ZA ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

RANA NEUTRALNA OCJENA SPORA

O RANOJ NEUTRALNOJ OCJENI SPORA

Rana neutralna ocjena spora je postupak u kojem evaluator spora na osnovu sporazuma stranaka daje ocjenu činjeničnih i pravnih elemenata njihovog spora.

Rana neutralna ocjena spora koja ima za cilj da pruži objektivnu i nezavisnu procjenu suštine spora je neobavezujuća, sem ako se strane nijesu drukčije dogovorile.

KO SU EVALUATORI SPORA?

Pravnici koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.

Evaluator spora je nezavisan, neutralan i objektivan, nema ulogu savjetnika stranaka.

KOJI SPOROVI?

U sporovima koji nastaju povodom imovinskih odnosa, posebno u privrednim sporovima, kada stranke žele da dobiju nezavisno i brzo mišljenje o sporu i kada su zainteresovane da se spor riješi prije sudskog postupka.

KO SU UČESNICI?

Strane u sporu, uz koje učesnici mogu da budu i njihovi advokati.

ODLUKA O ULASKU U POSTUPAK RANE NEUTRALNE OCJENE SPORA

Slobodna volja strana u sporu, sporazumno biranje evaluatora spora.

ZAŠTO?

- pruža strankama ranu priliku da direktno komuniciraju o slučaju i razmijene relevantne informacije;
- čak i ako rana neutralna ocjena spora ne dovede do sporazumnog rješenja spora, ona može doprinijeti bržem i efikasnijem odvijanju sudskog postupka i razvijanju strategije vođenja sudskog postupka koja će biti usmjerena ka njenom bržem, efikasnijem i ekonomičnijem okončanju;
- omogućava strankama da se fokusiraju na ključna pitanja koja se tiču spora;
- omogućava strankama da prepoznaju ograničenja svog spora i smanje nerealna očekivanja;
- smanjuje troškove u odnosu na sudski spor;
- podstiče stranke da što ranije analiziraju svoju situaciju;
- pruža strankama kratku, nepristrasnu, provjerljivu i objektivnu ocjenu relativnih prednosti i slabosti njihovih pozicija i ukupne vrijednosti spora;
- pruža strankama ranu priliku da pregovaraju o poravnanju uz pomoć kvalifikovanog evaluatora spora;
- obezbjeđuje nastavak poslovne saradnje.

KADA?

Ranu neutralnu ocjenu spora, kao način alternativnog načina rješavanja sporova, moguće je primijeniti prije pokretanja sudskog postupka direktnim obraćanjem Centru za alternativno rješavanje sporova (Centar za ARS) i u bilo kojoj fazi sudskog postupka.

ODREĐIVANJE EVALUATORA SPORA

Ako stranke u Sporazumu o ranoj neutralnoj ocjeni spora nijesu odredile evaluatora spora, evaluatora spora određuje Centar za ARS po redosljedu iz registra evaluatora spora.

NAKNADA ZA RAD EVALUATORA SPORA

Visina nagrade za rad evaluatora spora i naknade troškova evaluatoru spora određena je Uredbom o visini nagrade za rad i naknade troškova evaluatora spora. Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele i ako zakonom nije drukčije propisano svaka stranka snosi svoje troškove, a zajedničke troškove na ime nagrade za rad i naknade troškova koje je evaluator spora imao u vezi sa ranom neutralnom ocjenom spora stranke snose na jednake djelove.

POSTUPAK RANE NEUTRALNE OCJENE SPORA

Postupak rane neutralne ocjene spora je povjerljive prirode tako da su strane u sporu i evaluator spora dužni da povjerljivost predmet spora čuvaju u potpunosti.

Evaluator spora sprovodi postupak rane neutralne ocjene spora na način koji smatra odgovarajućim, u skladu sa Sporazumom o ranoj neutralnoj ocjeni spora i Zakonom o alternativnom rješavanju sporova, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja.

Stranke koje imaju namjeru da spor riješe u postupku rane neutralne ocjene spora zaključuju u pisanoj formi Sporazum o ranoj neutralnoj ocjeni spora.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele:

- 1) prvi sastanak se sprovodi u prisustvu stranaka i njihovih zastupnika, odnosno punomoćnika;
- 2) evaluator spora će omogućiti strankama i njihovim zastupnicima, odnosno punomoćnicima da na zajedničkom sastanku usmeno iznesu sve činjenice i dokaze u vezi sa spornim odnosom koji je predmet rane neutralne ocjene spora, s tim da evaluator spora postavlja pitanja radi razjašnjenja pojedinih činjeničnih i pravnih pitanja;